

Högmässa den 6 april 2008* i Råneå, S:t Petri ev-luth församling
Andra söndagen efter påsk

”FRID VARE MED ER!”

Predikotext: Joh 20:19-23

¹⁹På kvällen samma dag, den första veckodagen, var lärjungarna samlade bakom låsta dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med er." ²⁰När han hade sagt detta visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blev glada när de såg Herren. ²¹Jesus sade än en gång till dem: "Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er." ²²Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: "Tag emot den helige Ande!" ²³Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden." (Johannesevangeliet 21:19-23)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning. Amen.

Inledning

Överskriften för dagens predikan heter: **”Frid vare med er!”** I den första delen talar vi om det som är grund för vår frid och i den andra delen talar vi om nycklarna, nycklamakten som Kristus har lämnat åt Sin Kyrka.

1. Fridens grund

När Jesus stod framför Pilatus hade Han sagt till landshövdingen: **”Mitt rike är inte av den här världen. Om mitt rike vore av den här världen, hade mina tjänare kämpat för att jag inte skulle bli överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike inte av den här världen.”**¹ Ja, vi ser från stilla veckans och påskdagens händelser, att Jesus sannerligen inte hade utbildad en världslig motståndsrörelse eller –armé. Hans lärjungar var inte världsliga soldater eller samurajer. Vi läste: **”På kvällen samma dag, den första veckodagen, var lärjungarna samlade bakom låsta dörrar av rädsla för judarna.”** (v.19) Jesu kropp hade ”försvunnit” från graven och lärjungarna visste, att detta var—minst sagt—ett irritationsmoment för judarna. Kanske skulle judarna nu vända deras blickar direkt mot Kristi lärjungar! Ja, de tänkte väl att det var säkrare att sitta bakom låsta dörrar...

Om vi skulle ha en mätare för känslor och skulle forska med hjälp av den situationen i det låsta rummet, skulle mätaren ge ett blandat resultat. Det är troligt att det var mer än bara apostlarna som var samlade där. Om kvinnorna, som redan hade träffat den Uppståndne, var där, skulle mätare pipa högt när man skulle mäta om glädje och tro i deras fall. För några andra skulle den visa stor sorg och förtvivlan och för andra någonting där mitt i mellan. Petrus hade redan träffat den Uppståndne, men andra apostlar var fortfarande oklara över situationen. Kanske en dels tro hade börjat upplivas, som var fallet med Johannes, när han gick in i Jesu tomma grav². Beroende på till vilket håll man skulle rikta mätaren skulle visaren svänga snabbt mellan de två ytterligheter: sorgens röda och glädjens gröna. Jag tror, att vår stackars mätare skulle ha haft en jobbig dag på den första påskdagen. Det är mycket troligt att olika känslorna skulle svänga och övertäcka varandra inte bara mellan olika lärjungar utan också i många enskilda lärjungars hjärtan.

Lärjungarna hade låst in sig av rädsla för judarna. De hade svikit deras Mästare i Hans svåraste stund. I Getsemane hade de inte orkat vaka en liten stund med Honom. När Mästaren blev fängslad sprang lärjungarna iväg. Kristus Jesus blev lämnad ensam i de ogudaktigas händer. Det var inte

* Predikad första gång i Öjebyn, S:t Jakobs ev-luth församling, den 15 april 2007 på första söndagen efter påsk.

¹ Joh 18:36.

² Joh 20:8.

mycket—ja, inget!—kvar om Petrus och andra lärjungars stora ord: **”Om jag än måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig.”**³ Där satte de, bakom låsta dörrar som fegisar. De vågade inte stå upp för sin Mästare utan flydde för människorna. Vad skulle Herren nu säga om dem?

”Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade: ”Frid vare med er.”” (v.19b) I stället för förmaningar och utskällning sade Kristus: **”Frid vare med er.”** Lukas berättar, att lärjungarna blev uppskakade och förskräckta och de trodde sig se en ande.⁴ Han skriver också vad Jesus sade när Han visade lärjungarna Sina händer och Sin sida: **”Se på mina händer och mina fötter att det verkligen är jag. Rör vid mig och se. En ande har inte kött och ben, som ni ser att jag har.”**⁵

Den korsfäste och begravde Kristus stod nu där framför lärjungarna levande i Sin kropp. Hans frälsningsverk kulminerade sig på långfredagens korsfästelse och påskmorgonens uppståndelse. I Kristus Jesus är hela vår frälsning! Han är grunden för den sanna och för evigt bestående friden. Några dagar innan Jesus dog hade Han sagt till Sina lärjungar: **”Frid lämnar jag efter mig åt er. Min frid ger jag er. Inte ger jag er en sådan frid som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa.”**⁶ Det är den friden om vilken Paulus säger, att den **”övergår allt förstånd”**⁷. Om denna frälsningens och fridens grund talar Paulus också i Romarbrevet: **”Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre, han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. Då vi alltså har förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus.”**⁸ Grunden för att vi blir rättfärdigförklarade genom tron finns i den objektiva sanningen, att Kristus Jesus **”utlämnades för våra synder skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull”**. Genom Kristus har Gud **”försona[t] allt med sig, sedan han skapat frid i kraft av blodet på hans kors - frid genom honom både på jorden och i himlen.”**⁹ I Kristus och hos Honom hittar vi frid med Gud. I evangeliet uträcks och skänks hela frälsningen och den himmelska friden till var och en som tror.

När Kristus hade sagt **”Frid vare med er”** till Sina lärjungar **”visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blev glada när de såg Herren.”** (v.20) Den evigt bestående friden, friden som **”övergår allt förstånd”**, hittar vi endast hos Kristus. Vi är syndiga och bristfälliga. Vi har våra mörka stunder, när tvivel kryper till våra tankar. Vi är inte alltid starka och oförskräckta Kristi vittnen. Tack och lov, att vår frälsning inte hänger på oss själva! Vår frälsning, frid och källan för den sanna glädjen är i Kristus—vår fullkomlige hjälte—som har segrat synden, djävulen och döden! Vänd din blick till Honom i tvivels stund och när ditt samvete och Satan anklagar dig för att vara otillräcklig som kristen! Vänd din blick till vår hjälte! Lyssna Hans ord och använd de heliga sakramenten för att stärka din tro. I evangeliet möter vi Kristus och där ser vi Honom med trons ögon.

2. Nycklarna

”Jesus sade än en gång till dem: ”Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er.” (v.21) Med den första ”fridsförklaringen” hade Jesus uppblåst trons låga i lärjungarnas hjärtan till eld igen. Han hade förlåtit dem deras synder. Han anklagade inte dem utan i stället predikade frid till dem. Under de tre åren då Jesus offentligt undervisade hade Han förberett apostlarna för den stora uppgiften som snart skulle börja. Men det är inte endast apostlarna och de andra som är i det offentliga predikoämbetet—pastorer, evangelister, kristendoms lärare och så vidare—som Gud har

³ Matt 26:35.

⁴ Luk 24:37.

⁵ Luk 24:39.

⁶ Joh 14:27.

⁷ Fil 4:7.

⁸ Rom 4:24b-5:1.

⁹ Kol 1:20.

sänt ut för att **”förkunna hans härliga gärningar”**¹⁰. Herren har givit evangelisationens uppgift, alltså uppgiften att vittna om Jesus Kristus; uppgiften att predika lag och evangelium till hela den kristna Kyrkan—till varje kristen. Han har sänt var och en av oss till världen för att vara Hans vittnen. Det är vår primära uppgift! Varje kristen är kallad att vittna om Sin Herre och Frälsare i denna världen på det ställe där Herren har sänt dig. Vi behöver inte, och vi skall inte skämmas för evangelium därför att det **”är en Guds kraft som frälsar var och en som tror”**¹¹

Kristus har givit nycklamakten till Sin Kyrka. Vi läste Kristus säga: **”Frid vare med er. Som Fadern har sänt mig sänder jag er.” Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: ”Tag emot den Helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.”** (v.21-23) Varje kristen, de som har den Helige Ande, vare hon gammal eller ung är delaktig av denna saliga nycklamakten. Om någon kommer till dig ångerfull och bedrövad över sina synder har du rättighet att trösta henne med evangeliet. Speciellt är detta fallet om det handlar om synder som är inte offentliga. För ordningens skull och därför att pastorn är kallad som själasörjare för församlingsmedlemmar är det dock bäst att leda en medlem som har orsakat anstöt och levt öppet i synd till pastorn, om han eller hon visar ångest över sin synd. Men om pastorn inte kan omedelbart nås är det dock bäst att trösta den som ångar sin synd med syndernas förlåtelse. Men efter det ska man försöka så fort som möjligt få kontakt med pastorn så att saken blir utrett i ordning och efter Guds vilja i församlingen.

Den frid som Kristus har vunnit för oss på Golgatas kors och genom Sin uppståndelse är tillgänglig för alla i evangeliet. De som tror blir verkligen fria, men de som förblir i ottron eller faller från tron är under lagen och lagens förbannelse. Kristus har sänt alla troende att predika om denna frid, så att de som är bundna i syndens slaveri ska bli befriade. Kristus har givit Kyrkan det offentliga predikoämbetet.¹² Pastorn är kallad av Gud genom kyrkan eller församlingen att offentligt använda nycklamakten. Pastorn ska predika Guds lag och evangelium, utträta de heliga sakramenten—dopet och Herrens heliga nattvard—enligt Kristi befallning, vara församlingsmedlemmarnas själasörjare och använda nycklarna för att förlåta dem som ångrar sina synder och för att binda dem i deras synder som inte ångrar sina synder och vill inte göra bättring.

Jag som är kallad att vara er pastor är också med det kallad att vara er själasörjare eller själavårdare. Jag är här för att hjälpa er: hjälpa er att hålla era tros ögon på Jesus Kristus, **”se på Jesus, den apostel och överstepräst som vi bekänner oss till.”**¹³ Jag är här för att hjälpa er med Guds ord—lagens och evangeliets predikan. Jag är här för att förkunna den frid, som Herren Kristus själv har förkunnat oss på påskdagen. Denna frid och vår frälsning är något som djävulen, världen och vårt fallna kött hatar. De gör allt för att förstöra den. Genom evangeliet i orden och sakramenten uppehålls vår tro. En för ofta glömd och oanvänd Guds gåva är bikten eller den enskilda skriftermål. Även om själavård och bikt inte är exakt samma sak, så är den privata bikten det största medlet i själavård. Det är något som ingen världslig psykolog kan erbjuda. Ingen kurs på positiv tänkande kan ersätta den sanna förlåtelsen som finns i evangeliet och som meddelas i förlåtelsen, avlösningen i privata bikten. Jag hoppas att själavård och bikt blir en alltmer vardagligare del av vår församlings liv och får mer plats i hela LBK. Vi är svaga och behöver evangeliets tröst. Någon gång det bästa medlet för att få frid i sitt samvete och att tystna den anklagande hjärtan är att man får uttömma hjärtans smuts i bikten för en människa som lyssnar och med Guds auktoritet förlåter alla dina synder. Syndernas förlåtelse grundas på den frid som Kristus har vunnit. Denna frid förkunnas enskilt till den enskilda kristen som i bikten erkänner sin synd och vill få förlåtelsen.

Till slut vill jag citera från doktor Luthers predikan där han talar om den välsignelsen Gud har oss givit i det offentliga ämbetet och när de använder himmelrikets nycklar. *”Fastän nu makten att förlåta synder endast hör Gud till, så bör vi ändå veta att han utövar denna makt genom detta*

¹⁰ 1 Petr 2:9.

¹¹ Rom 1:16.

¹² Ef 4:11-13.

¹³ Hebr 3:1.

utvärtes ämbete, som Kristus kallade sina apostlar till när han befallde dem att i hans namn förkunna syndernas förlåtelse åt alla dem som begär den. Det är här fråga om att förlåta synden, inte av mänsklig vilja och kraft utan på befallning av Kristus, som också jämte förlåtelsen ger sin helige Ande. Detta gör nu Gud till vårt bästa för att vi inte skall behöva speja efter det uppåt himmelen, vilket skulle vara förgäves, så att vi skulle tvingas tillämpa det som Paulus anför ur Mose: Vem vill fara upp i himlen? osv. För att vi skall vara säkra på saken har han lagt syndaförlåtelsen i det offentliga ämbetet och i ordet, så att vi alltid kan ha det hos oss i vår mun och i vårt hjärta. Där skall vi finna avlösning och syndaförlåtelse och bör då veta på vilket sätt vi är förpliktade att tro det ord som på Kristi befallning förkunnas för oss, som om det blev förkunnat för oss av Kristus själv.”¹⁴

Amen!

*Bön: Herre! Vi tackar Dig för att Du har fullbordat vår frälsning!
Tack att Du har skapat frid mellan Gud och oss! Vi ber Dig: Bevara oss alltid i Din frid. Amen.*

Jan-Erik Tiri

¹⁴ Luther, Martin. Kyrkopostilla : Första delen eller Vinteravdelningen. Skellefteå : Artos Bokförlag, 1987. S. 356-357.